

PANDEMİ İLE GERİLEYEN İHRACATTA CANLANMA

Pandemi ile birlikte gerileyen ihracatta güçlü bir canlanma yaşandığı görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu(TUIK) verilerine göre:

Ocak-Haziran döneminde ihracat %39,8, ithalat %27,4 artmıştır.

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %39,8 artarak 104 milyar 945 milyon dolar, ithalat %27,4 artarak 126 milyar 111 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir..

İkinci yarıda da aynı ivmenin devam etmesi halinde son on yıllık değerler aşılarak ihracatta bir rekor kırılması beklenebilir. Son on yıllık sürede ihracatta yaşanan en yüksek değer 180,8 milyar dolar ile 2018 yılına aittir.

Aylara göre dış ticaret, Haziran 2021

		(Milyon ABD \$)						
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Haziran	2020	75 059		98 952		- 23 893		75,9
	2021	104 945	39,8	126 111	27,4	- 21 166	-11,4	83,2
Haziran	2020	13 460		16 318		- 2 858		82,5
	2021	19 775	46,9	22 628	38,7	- 2 853	-0,2	87,4

Dış ticaret açığı Ocak-Haziran döneminde %11,4 azalmıştır.

Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı %11,4 azalarak 23 milyar 893 milyondan, 21 milyar 166 milyona geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Haziran döneminde %75,9 iken, 2021 yılının aynı döneminde %83,2'ye yükselerek, bu olumlu gelişmenin devam etmesi halinde döviz kurlarında da istikrarın yakalanmasına katkı sağlayacaktır.

Ocak-Haziran döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,4, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,2, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı %1,9 olmuştur.

İthalatta, 2021 Ocak-Haziran döneminde ara mallarının payı %75,6, sermaye mallarının payı ise %14,1 ve tüketim mallarının payı da %10,1 olmuştur.

Almanya en fazla ihracat yapılan ülke oldu.

Ocak-Haziran döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 9 milyar 386 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 6 milyar 773 milyon dolar ile ABD, 6 milyar 245 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 5 milyar 475 milyon dolar ile İtalya ve 4 milyar 892 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,2'sini oluşturmuştur.

İhracatta Otomotiv Sektörü Ürünleri Lider Durumda

İhracatımızın yapısı incelendiğinde ilk beş ürün kategorisi sıralamasında otomotiv sektörü liderliği almaktadır. Bu kapsamda yapılan ihracat kalemleri olarak; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları bunların aksam, parça ve aksesuarlarının toplam ihracatı değeri 12,1 milyar dolar. Değerlerine göre; *kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları(10,3 milyar dolar), *demir ve çelik (6,9 milyar dolar), *elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme- verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları , aksam –parça ve aksesuarları (4,7 milyar dolar) ve *örme giyim eşyası ve aksesuarları (4,8 milyar dolar) diğer ilk beş sıra içinde yer alan ihracat kalemleridir.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Ocak-Haziran döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Çin'den yapılan ithalat 15 milyar 144 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 12 milyar 631 milyon dolar ile Rusya, 11 milyar 272 milyon dolar ile Almanya, 5 milyar 948 milyon dolar ile ABD, 5 milyar 585 milyon dolar ile İtalya izlemiştir. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %40,1'ini oluşturmuştur.

İthalat verilerine göre en fazla alım yaptığımız ithalat kalemi 18,7 milyar dolar ile mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler ve mineral mumlar. Diğer ilk beş sıra içinde yer alan ithalat kalemleri olarak: *kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları (14,9 milyar dolar), *demir ve çelik (12,8 milyar dolar), *elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme- verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam –parça ve aksesuarları (9,9 milyar dolar) ve *plastik ve mamulleri (8,5 milyar dolar) ithalatımızda ağırlık kazanmaktadır.

Dr. Osman Yılmazcan

İ.Gedik Ün. Hukuk Fakültesi

Öğ.Üy.